

OD KOMITETU REDAKCYJNEGO

Najnowszy zeszyt „Roczników Humanistycznych” nie ma charakteru monograficznego, lecz zaprasza do lektury studiów traktujących o dziełach literatury polskiej od renesansu po wiek XXI. Dziesięć prezentowanych tu rozpraw, mimo wszelkich merytorycznych i metodologicznych różnic, ma jednak pewne cechy wspólne; łączy je intencja odkrywania, reinterpretacji, przenika energia sporu, dyskusji, debaty.

W perspektywie przyjętej przez autorów niniejszego zeszytu literatura polska jawi się – i to szczególnie cieszy redaktorów „Roczników” – jako rzeczywistość wciąż domagająca się odważnych wypraw w nieznane, dynamiczna zarówno w wymiarze korpusu tekstów (dawnych i współczesnych, o czym świadczą np. studia Magdaleny Bober-Jankowskiej i Barbary Krupy), jak i w perspektywie nowych odczytań, skorelowanych nie tylko ze zróżnicowanymi metodami badawczymi naszego wieku (co w praktyce ukazują m.in. rozprawy Ewy Cybulskiej-Bohuszewicz, Łukasza Kucharczyka czy Wojciecha Kudyby), ale także z rekonstrukcją zapomnianych kodów symbolicznych (do refleksji nad tym skłania na przykład nowatorska analiza *Trenów*, przedstawiona tu przez Luigiego Marinello). Artykuły Viktorii Vas i Artura Nowaczewskiego przenika widoczna intencja swoistej interpretacyjnej demaskacji, tym razem skierowanej ku konstrukcjom mitycznym (mityczno-geograficznym) i tożsamościowym w prozie Krzysztofa Vargi oraz Andrzeja Stasiuka. Szkic Antoniego Sypka wiedzie nas nierozpoznanym dotychczas tropem biografii Adolfa Arendta, jedyne autentyczne mieszkańca Drohobycza, którego Bruno Schulz umieścił w świecie *Sklepów cynamonowych*. Artykuł polemiczny Dariusza Skórczewskiego, będący reakcją na ogłoszony w nr. 1 ubiegłorocznych „Roczników Humanistycznych” tekst Grzegorza Zająca, podejmuje ważną i budzącą wiele emocji problematykę adekwatności użycia metod „nowej humanistyki” w odniesieniu do badania literatury przedromantycznej. Wierni czytelnicy naszego pisma pewnie rozpoznają w tym sporze wątki dyskusji, którą już blisko dekadę temu podjęli w „Rocznikach Humanistycz-

nych” badacze literatury barokowej, Agnieszka Czechowicz i Paweł Bohuszewicz (nie bez udziału niżej podpisanej). Dzisiejsi adwersarze zdają się inaczej kształtować swą argumentację, a różnice ich stanowisk odnoszą się nie tyle do samej ontologii dzieła (na czym skupialiśmy się przed laty), ile do zasadności aplikowania perspektywy badawczej, dla której nie znajdujemy precedensu w doświadczeniu historycznym dawnego autora. Jest to także spór – i to wydaje się szczególnie ważne – o współczesność i tożsamość, o dziedziczenie i kształtowanie (a zatem analizowanie i interpretowanie) tego, co z natury rzeczy odziedziczone mimowolnie i bezwiednie.

Oddając ten zeszyt w ręce czytelnika, liczymy na to, że podjęta tu problematyka będzie budziła dalszy rezonans. Debata i spór są naturalnym stanem istnienia w humanistyce. Są też żywym pulsem badań literackich – i samej literatury.

Mirosława Hanusiewicz-Lavallee